

מסרים לכל...

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מהפרשה,

"ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם..." (כו' ג')

רש"י: "יפתח בדורו, כשמואל בדורו, צריך אתה לנהוג בו כבוד".

אוי לו למי שפוגע בגדולי ישראל, ואוי לו למי שחושב שהחיוב לשמור על כבודם של גדולי הדור, נאמר רק על 'הגדולי שלו, על ראש הישיבה 'שלו' או על האדמו"ר שהוא מסתופף בצילו, ואילו שאר גדולי העם היהודי אינם בכלל החיוב הזה. אדם החושב כך הרי הוא בכלל הכופרים והאפיקורסים שבכל הדורות שזלזלו ופגעו בגדולי הדור, וצריך להתרחק ממנו כמטחוי קשת, כדי שלא נדבק חלילה בהשקפותיו הנלוזות, ונפרע בפורענות שתבוא עליו.

יש לדעת שאדם שלא שמר על עצמו, והעז לפגוע בכבודם של גדולי ישראל, כדאי לו שירוץ עד מהרה - וכמה שיותר מהר - כדי לפייסם ולבקש מהם מחילה, שאם לא כן הוא עלול למצוא את עצמו במצב של נעילת שערים, ולא תהיה לו כבר אפשרות לעשות זאת, ואז צרתו תהיה בכפלי כפליים ובשבע שבעתיים.

מעשה היה אצל אחד מתלמידיו של הגאון ר' יהונתן אייבשיץ שפגע בכבוד רבו, ובכדי לכפר על כך החליט לצאת לגלות, ולהיות נע ונד. בדרך נדודיו הגיע גם לתורכיה, שם השתתף בשיעור של ר' דוד בכר, מגדולי הארץ ההיא. במהלך השיעור לא הבין התלמיד דבר מסויים ושאל את ר' דוד על כך, אבל הרב לא ענה לו. ניסה התלמיד לשאול שנית, וגם אז לא קבל תשובה. כשניסה לשאול בשלישית, אמר לו ר' דוד בכר: 'רואה אני על מצחך שיש עליך קפיידא של אדם גדול. ואני יודע שקבלת על עצמך גלות. אבל מה תעזור לך כל הגלות הזו אם לא תבקש ממנו מחילה?! אני ממליץ לך שעד שהנך שואל אותי שאלות בשיעור, אוץ מהר אל הגדול ההוא ובקש ממנו מחילה! רוח, רוח, אולי עוד תספיק...'

שמע התלמיד כך ופנה לחזור לעירו ולמולדתו כדי לבקש מחילה מרבו. והנה בהגיעו לשער העיר, ראה הלוויה המונית והמוני יהודים משרכים את דרכם לעבר בית העלמין. הייתה זו הלווייתו של ר' יהונתן אייבשיץ. התלמיד כבר לא הספיק לבקש ממנו מחילה. כששמע את הסיפור הגאון רבי חיים מבריסק, בכה ללא הפוגות. על ערכו של תלמיד חכם אפשר ללמוד מפירושו של בעל הטורים בפרשת דברים על הפסוק **'ויהי בארבעים שנה'**. (פרק א' פסוק ג'). כותב על כך בעל הטורים, שפעמיים בלבד מופיעה בתנ"ך המילה 'ארבעים'. בפסוק המצוטט לעיל, ובספר שופטים שם כתוב 'מגן אם יראה ורומח בארבעים אלף בישראל'. וזה לשונו: **'לומר אם יהיה תלמיד חכם אחד בין ארבעים אלף, לא צריכים לא רומח ולא מגן, כי התלמיד חכם מגן עליהם מאויביהם'** שהרי בספר שופטים מדובר בתלמידי חכמים שנאמר בפסוק שלאחר מכן: **'ליבי לחוקי ישראל'** וגם בספר דברים מיד אחרי המילים **'ויהי בארבעים שנה'** מוזכר עניין התורה: **'הואיל משה באר את התורה'**. ראו נא גם ראו את כוחו של תלמיד חכם ששוויו מקביל ליחס של אחד מול ארבעים אלף! והרבה יותר!

(עפ"י עלינו לשבח)

פינת החלכה

הלכות מזוזה

אופן הקביעה והברכה / המשך

א: לפני קביעת המזוזה מברכים: 'בא"י אמ"ה אשר קדשנו במצוותיו וצונו לקבוע מזוזה'.
(שו"ע יו"ד סי' רפ"ט סי"א).

ב: ברכה אחת מספיקה לכל המזוזות שקובעים באותו זמן.

ג: אין לדבר בין הברכה לקביעת המזוזה או המזוזות שרוצים לקבוע באותו זמן.

ד: מנהג הספרדים לנשק את המזוזה אחרי קביעתה, ולומר: 'זה השער לה' צדיקים יבואו בו'.

ה: מברכים רק על מזוזה שקובעים בפתח שחייב במזוזה בצורה וודאית.

ו: אישה שגרה לבדה בבית או בחדר חייבת לקבוע מזוזה.

ז: האישה יכולה לקבוע בעצמה את המזוזה ולברך על קביעתה.

ח: כשעושים חנוכת בית ויש הרבה נוכחים, נוהגים שאישה לא קובעת את המזוזה בעצמה

חכמת חיים: 'כשאתה נתקל או נסקל באבנים, בנה מהם גשר'. (מהספר שימחל'ה)

"השקיפה ממעון קדשך... וברך את עמך ישראל" (כ"ו - טו)

כל השקפה שבמקרא לרעה, חוץ מ'**השקיפה ממעון קדשך**', שגדול כוח מתנות עניים, שהופך מידת הרוגו לרחמים. **השקפה** – זו ראייה חודרת. **וישקף אבימלך בעד החלון** וכשחודרים לתוך ליבות בני האדם, אין אף אחד שיצא זכאי, שאפילו המעשים הטובים פגומים ומקולקלים בכוונות רעות וזרות, חוץ ממתנות עניים. מפני ששם עיקר התכלית היא התועלת לעני. ואם העני נעזר על ידי זה, הרי זה הופך את מידת הרוגו לרחמים.

(ר"י איגר)

מכרז: **מחפשים אמא** / מקור אנונימי מעובד.

הגדרת תפקיד: שחקנית צוות לטווח ארוך לעבודה מאתגרת וקבועה. המועמדת זקוקה לכישורי תקשורת וארגון ברמה גבוהה ביותר, ולכוננות לעבוד בשעות מגוונות כולל ערבים חגים ושבחות במשמרות של 24 שעות ביממה כפי הצורך. בנוסף: צריך לספק שירותי שליחויות והסעות ללא החזר הוצאות נסיעה.

תחום אחריות: עד סוף החיים, אי אפשר להתפטר! המועמדת צריכה להיות חזקה. תחום האחריות כולל גם תחזוקה ועבודות שירות בכל רחבי מתקן המגורים.

ניסיון קודם: לא אפשרי! השתלמות עצמאית בדרך כלל תוך כדי מילוי התפקיד.

שכר והטבות: אין אפשרות לקידום או להעלאה בשכר! המועמדת צריכה לדאוג באופן עצמאי לשפר את הכישרים, ולהתעדכן כל הזמן במטלות ובאפשרויות הביצוע.

העובדת צריכה לדאוג לפרנסתה ביחד עם בעלה באופן עצמאי. אין ביטוח בריאות, ביטוח שנייים או פנסיה, אך התפקיד מבטיח צמיחה אישית אין סופית, חיבוקים, אושר, שמחה וסיפוק לכל החיים. העובדת צריכה לתת מעצמה כל הזמן, ולהתפלל שתוכל כל הזמן לתת מעצמה עוד ועוד. **שנה טובה, שבת שלום והרבה נחת, שושנה.**

סיפור לשבת

מאחורי הקלעים

זמן רב חפש ר' משה – מעשירי פולין – שדונד הולם לבתו. בסופו של דבר נמצא המליץ להיות בן-זוגה – צעיר תלמיד-חכם, עדין נפש ובעל מדות טובות, במצרים... החתנה נערכה במצרים. הסעודה התקיימה ברב פאר והדר. גם הדוגמה העניק ר' משה לבתו ביד רחבה, "מאה אלפים סלעים טבין ותקילין" – סכום אגדי באותם ימים. בתם שבעת ימי המשטה שבו המחננים לפולין, והפלה נשארה עם בעלה הטרי ומשפחתו במצרים, שם הוסיף החתן לשבת על התורה ועל העבודה. והנה, עוד קדם שמלאה שנה לחגיגת הכלולות נגדעה שמחת המשפחות באסון נורא – הפלה הצעירה נפטרה פתאום לבית-עולמה והניחה בעל שבור ורצוף, והורים המסרבים להתנחם. יום אחד הגיע אליו מכתב ממחנתו, ר' משה, שבו נתבקש להחזיר לו את כספי הדוגמה שקבל. תביעת ר' משה התבססה על תקנה שתקנו רבנו-תם וחכמי-ישראל נוספים, שאין הבעל יורש את אשתו אם נפטרה בתוך שנה לנשואים.

בדק החתן הצעיר את צדדי ההלכה והתברר לו כי התקנה נתקבלה בקהלות אשכנז בלבד, אך לא בקרב יהודי ספרד. מכיון שהיה בן קהלת ספרד שבמצרים, טען כי אינו חייב להחזיר את דמי הדוגמה לר' משה. בין שני הצדדים התפתח ויכוח נוקב וחרף. לדעתו של ר' משה הצטרפו רבנים אשכנזים, ובראשם המהרש"ל (רבי שלמה לוריא) מלובלין, בעוד רבני הספרדים, ובראשם החכם הרב מנצור (מגדולי רבני הקהלה המצרית), תמכו בצד החתן. בנוסיון אחרון להשיב אליו את הכסף החליט ר' משה לצאת בעצמו למצרים, אולם גם במצרים לא הצליח שום צד לשכנע את הצד השני בצדקתו. חכמי מצרים טענו כי תקנת רבנו-תם מעולם לא נתקבלה במחוזותיהם. ראה החכם הרב מנצור בצערו של ר' משה ובקש לסיע לו. "שמע-נא לעצתי", אמר לו. "איש קדוש ומפלא התגורר עד לא-מפבר בתוכנו, הלוא הוא רבי יצחק לוריא, המכנה 'האר"י'. נכון כי התגורר וחי עמנו במצרים, אך חותם הוא במכתביו בתאר 'האשכנזי' ונוהג במנהגי האשכנזים. עצתי לך כי תסע אליו, ובקדשתו ובחכמתו בנדאי ינחה אותך בדרך הנכונה".

קבל ר' משה את עצת החכם ויצא לצפת לפגוש את האר"י. לאחר שהקשיב לכל פרטי המקרה העצוב ולמחלקת שהתפתחה, שקע האר"י בהרהורים שנמשכו זמן-מה. לבסוף יעץ את עצתו: "הנח את הכסף בידי החתן". ר' משה חש צביטה בלבו. "מקבל אני עלי את הדין", אמר בעיניו משפלות, "אך אשמח מאוד אם יציד אותי כבוד-תורתו בנמוק לפסיקתו זו, שבנדאי תתמיה מאוד את כל רבני פולין". "אמר להם כי המקור לפסיקתי נמצא באמור בתורתנו הקדושה 'ואלה המשפטים', אמר האר"י, סתומות. מבלבל מהתשובה, נכרד ר' משה מהאר"י ושב ללובלין.

כעבר זמן הסביר האר"י לתלמידיו את פשר דבריו הסתומים: "לפני עשרים שנה הלכו לעולמם שני יידיים טובים. השניים היו סוחרים ויצאו יחדו למסעותיהם. פעם אחת נגנב כספו של אחד היידיים, וחברו הלוח לו כסף רב, כדי שייכל להמשיך לסחר. מסבה כלשהי לא נפרעה ההלואה עד יום מותו של הלוח. באותו זמן הלך גם המלווה לעולמו, וכך לא היה מי שיתבע את החוב. בבית-הדין של מעלה החלט כי כדי לתקן את הדבר, יהיה על השניים לרדת שוב לעולם. נשמת המלווה ירדה ונתלבשה בחתן ממצרים, ואלו נשמת הלוח – בפלה מלובלין. הפלה נפטרה משום שכל יעודה בעולם היה לפרע את החוב לחתן, שגרש את כספי הדוגמה שלה". "וכיצד כל זאת נרמז במלים 'ואלה המשפטים'?", תהו התלמידים. השיב להם האר"י: "את המלים 'ואלה המשפטים' מתרגם התרגום – 'דיינא [=דיינים]; ב'פתח-אלהיה' מבאר – 'איהי רחמי' [=היא רחמים]; ואלו בזהר הקדוש פרש – 'דא רזא דגלגוליא' [=זה סוד הגלגול]. 'בספורם של החתן והפלה נתקמו שלשת הפרושים, שלכאורה נראים סותרים זה את זה. שכן המשפט בבית-דין של מעלה הוא דין, ועם זאת יש רחמים באפשרות שנתנה לנשמות אלה לחזור ולהתגלגל לעולם ולבוא על תקונן".

כעבר זמן לא-רב נפטר גם החתן ממחלה מסתורית. ויהי הדבר לאות ומופת כי צדקו דברי האר"י הקדוש.